

INNOVATION TALABALAR AXBOROTNOMASI

 <https://innoworld.net>

 +998945668868

ILMIY JURNAL

 I JOURNALS
MASTER LIST

 ISSN

INTERNATIONAL
STANDARD
NUMBERING
SYSTEM

 doi

 zenodo

 OpenAIRE

 Academic
Resource
Index
ResearchBIB

 Google Scholar

 open access.nl

Iqtisodiyot va jamiyatda ilmiy-texnik taraqqiyot rivojlanish dastagi sifatida. Qurilishning ilmiy-texnik taraqqiyotga va jamiyatning ijtimoiy-iqtisodiy taraqqiyotiga ta'siri

Rasulova Sharifa Gaybullaevna

JizPI., Iqtisodiyot va menejment kafedrasida dotsenti

Rashidov Shoxjaxon Yashnarxonovich

JizPI., Qurilish muhandisligi fakulteti talabasi

Annotatsiya: Ushbu maqolada ilmiy-texnik taraqqiyotning iqtisodiy va ijtimoiy sohalarda olib keladigan yangiliklari va o'zgarishlari tahlil qilinadi. Shuningdek, maqolada qurilishning yangi texnologiyalar va innovatsiyalar orqali jamiyatdagi turli sohalarga ta'siri, mehnat bozori, infratuzilma va atrof-muhitga bo'lgan ijobiy va salbiy ta'sirlari haqida ham so'z yuritiladi.

Annotation: This article analyzes the innovations and changes brought by scientific and technical development in the economic and social spheres. The article also talks about the impact of construction on various sectors of society through new technologies and innovations, the positive and negative effects on the labor market, infrastructure, and the environment.

Kalit so'zlar: Ilmiy texnik taraqqiyot, iqtisodiy rivojlanish, qurilish texnologiyalari, yangi texnologiyalar, mehnat bozori.

Keywords: Scientific and technical development, economic development, construction technologies, new technologies, labor market.

Ilmiy-texnik taraqqiyot (ITT) bugungi jamiyat va iqtisodiyotning rivojlanishida muhim o'rin tutadi. U nafaqat texnologik yutuqlarni ta'minlash, balki insoniyatning turmush tarzini, iqtisodiy tizimlarni va ijtimoiy tuzilishni sezilarli darajada o'zgartirmoqda. Qurilish sohasida ilmiy-texnik taraqqiyotning roli alohida ahamiyatga ega, chunki qurilish texnologiyalari va innovatsiyalarini joriy etish jamiyatning iqtisodiy va ijtimoiy farovonligini oshirishga, shuningdek, jamiyatning yangi ehtiyojlarini qondirishga yordam beradi. Ushbu maqolada ilmiy-texnik taraqqiyotning qurilish sohasiga ta'siri va uning jamiyatning ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishiga qanday yordam berishini tahlil qilamiz.

Ilmiy-texnik taraqqiyot — bu fan va texnologiyalarning o'sishi, yangi bilimlar va kashfiyotlarning joriy etilishi, ishlab chiqarish va xizmatlar sohasida innovatsiyalarni yaratish jarayonidir. ITT jamiyatda yangi texnologiyalarning paydo bo'lishi va ularni amaliyotga tatbiq etish orqali iqtisodiy va ijtimoiy tizimlarning samaradorligini oshiradi. Shuningdek, ilmiy-texnik taraqqiyotda

fan, ta'lim va ishlab chiqarish o'rtasidagi integratsiya jarayoni katta ahamiyatga ega, chunki bu o'zgarishlar yangiliklarni keng miqyosda qabul qilish va amalga oshirishni osonlashtiradi. ITT iqtisodiyotda resurslarni tejash, ishlab chiqarishni avtomatlashtirish, samaradorlikni oshirish, ekologik jihatlarni hisobga olgan holda yangi texnologiyalarni ishlab chiqishga yo'naltirilgan. Bu, o'z navbatida, ijtimoiy barqarorlikka va iqtisodiy rivojlanishga yordam beradi.

Qurilish sohasida ilmiy-texnik taraqqiyotning o'sishi iqtisodiy o'sishga va yangi infratuzilmalarning yaratilishiga yordam beradi. Qurilishning innovatsiyalashuvi orqali yangi qurilish materiallari va texnologiyalari joriy etilmoqda, bu esa qurilish jarayonlarini tezlashtiradi, sifatni oshiradi va xarajatlarni kamaytiradi. Misol uchun, zamonaviy qurilish materiallari, 3D bosib chiqarish texnologiyalari, yuqori samarali energiya tejavchi tizimlar qurilish sohasida yangi imkoniyatlarni yaratmoqda.

Qurilish materiallari-yangi materiallar, masalan, ekologik toza va energiya samarali materiallar (masalan, issiqlikni saqlovchi materiallar, yuqori sifatli betonlar) qurilishning samaradorligini oshiradi. Bular nafaqat xarajatlarni kamaytiradi, balki ekologik jihatlarni hisobga olishga yordam beradi.

Avtomatlashtirish va robototexnika-qurilish jarayonlarida avtomatlashtirish va robototexnika yordamida ishlarni tezlashtirish va samaradorlikni oshirish mumkin. Qurilish robotlari va avtomatik tizimlar binolarni qurishda ishlatilmoqda, bu esa mehnat vaqti va xarajatlarini sezilarli darajada qisqartiradi.

Eko-texnologiyalar-energiya samaradorligi va barqarorlikka katta e'tibor qaratilmoqda. Masalan, quyosh panellari, shamol energiyasi tizimlari, ekologik suvni qayta ishlash texnologiyalari yangi qurilishlarda joriy etilmoqda.

3D bosib chiqarish-qurilishda 3D bosib chiqarish texnologiyasining joriy etilishi yangi imkoniyatlarni yaratadi. Bu texnologiya arzon va tez qurilishni ta'minlaydi, shuningdek, ekologik izni kamaytirishga yordam beradi.

Qurilish sohasidagi ilmiy-texnik taraqqiyot jamiyatning ijtimoiy va iqtisodiy rivojlanishiga sezilarli ta'sir ko'rsatadi. Qurilish sektori ko'plab yangi ish o'rinlarini yaratadi, shuningdek, yangi infratuzilma obyektlari yaratish orqali jamiyatning iqtisodiy va ijtimoiy ehtiyojlarini qondiradi.

1. Ish o'rinlari yaratish: Qurilish sektori yangi ish o'rinlarini yaratishda muhim rol o'ynaydi. Yangi texnologiyalar va qurilish usullari, xususan, yuqori texnologiyali qurilish usullari yangi mutaxassislarini, masalan, robototexnika mutaxassislarini va yuqori malakali ishchilarni talab qiladi. Bu esa mehnat bozori va iqtisodiy barqarorlikka hissa qo'shadi.

2. Infratuzilma rivoji: Qurilishning rivojlanishi yangi infratuzilma obyektlarining qurilishi, transport tizimlarini takomillashtirish va shaharsozlikni rivojlantirishga olib keladi. Bu jamiyatning turmush darajasini oshirishga, odamlarning yashash sharoitlarini yaxshilashga yordam beradi.

3. Barqaror rivojlanish: Qurilishda ilmiy-texnik taraqqiyot ekologik barqarorlikni ta'minlashga yordam beradi. Yangi texnologiyalar va qurilish materiallari orqali qurilishlar yanada energiya samarali, ekologik toza bo'lmoqda. Bu esa jamiyatning barqaror rivojlanishiga hissa qo'shadi.

4. Yashash sharoitlari yaxshilanishi: Yangi qurilishlar va zamonaviy infratuzilma inshootlari aholining turmush sharoitlarini yaxshilaydi. Yangi uylar, maktablar, shifoxonalar va boshqa ijtimoiy inshootlar qurilishi odamlarning turmush sifatini oshiradi.

Ilmiy-texnik taraqqiyotning qurilish sohasiga ta'sirini joriy qilishda bir qancha muammolar mavjud. Avvalo, yangi texnologiyalarni ishlab chiqish va joriy etish ko'p hollarda yuqori moliyaviy xarajatlarni talab qiladi. Bundan tashqari, texnologik yangiliklarni joriy etishning samarali tizimlari ham har doim mavjud bo'lmaydi. Shunga qaramay, yangi texnologiyalar va innovatsiyalarni joriy etish jamiyatning barqaror rivojlanishiga olib keladi.

Xulosa qilib aytadigan bo'lsak, ilmiy-texnik taraqqiyot iqtisodiyot va jamiyatning rivojlanishida muhim omil bo'lib, qurilish sohasida bu jarayon o'ziga xos ahamiyatga ega. Qurilishdagi innovatsiyalar va yangi texnologiyalar ijtimoiy-iqtisodiy taraqqiyotni tezlashtiradi, yangi ish o'rinlarini yaratadi, yashash sharoitlarini yaxshilaydi va ekologik barqarorlikni ta'minlaydi. Shuningdek, ilmiy-texnik taraqqiyotning qurilishga ta'siri iqtisodiy va ijtimoiy tizimlarda chuqur o'zgarishlarni yuzaga keltiradi. Bu jarayonni yanada rivojlantirish uchun hukumat va tadbirkorlik sektori o'rtasida yaqin hamkorlik va samarali siyosat talab etiladi.

1. Gaybullayevna, R. S. , & Musurmangulov. (2024). THE IMPORTANCE OF TIME MANAGEMENT IN ENSURING EFFICIENCY IN CONSTRUCTION. *JOURNAL OF ECONOMY, TOURISM AND SERVICE*, 3(1), 28-31.

2. Gaybullayevna, R. S. (2023). THE STATE OF THE DIGITAL ECONOMY TODAY: PROBLEMS AND SOLUTIONS. *JOURNAL OF ECONOMY, TOURISM AND SERVICE*, 2(12), 38-42.

3. Sharifa, R., & Ilyos, T. (2023). PRINCIPLES OF SCIENTIFIC MANAGEMENT IN MANAGEMENT. *Новости образования: исследование в XXI веке*, 2(16), 1097-1100.

4. Sharifa, R., & Sayyora, M. (2023). HISTORY OF EMERGENCE OF MANAGEMENT AND ITS PLACE TODAY. *Новости образования: исследование в XXI веке*, 2(16), 1093-1096.
5. Sharifa, R. (2023). DIRECTIONS FOR INCREASING INVESTMENT ATTRACTIVENESS IN REGIONS. *Новости образования: исследование в XXI веке*, 2(16), 1088-1092.
6. Sharifa, R., & Nozima, T. (2023). QUALITY MANAGEMENT IN COMPETITIVE CONDITIONS IS THE MAIN FACTOR OF ENTERPRISE SUCCESS. *SCIENTIFIC APPROACH TO THE MODERN EDUCATION SYSTEM*, 2(20), 200-203.
7. Sharifa, R., & Mahliyo, K. (2023). ORGANIZATIONAL STRUCTURE OF ENTERPRISES AND THEIR APPEARANCES. *JOURNAL OF ECONOMY, TOURISM AND SERVICE*, 2(5), 77-83.
8. Gaybullayevna, R. S. (2023). WOMEN'S ENTREPRENEURSHIP IS A FACTOR OF INCREASE IN OUR COUNTRY'S ECONOMIC WELFARE AND SOCIAL DEVELOPMENT. *JOURNAL OF ECONOMY, TOURISM AND SERVICE*, 2(5), 73-76.
9. Gaybullayevna, R. S. (2023). MODERN FUNDAMENTALS OF FINANCIAL MANAGEMENT OF INVESTMENT ACTIVITY. *JOURNAL OF ECONOMY, TOURISM AND SERVICE*, 2(5), 51-54.
10. Gaybullaevna, R. S. (2023). Methods for Assessing the Economic Efficiency of Investments in Construction. *European Journal of Higher Education and Academic Advancement*, 1(1), 95-98.
11. Gaybullaevna, R. S. (2023). Construction Industry in Uzbekistan Is an Important Priority Network of the National Economy. *Pioneer: Journal of Advanced Research and Scientific Progress*, 2(3), 69-71.
12. Qamarov Asadbek Zafar o'g'li, & Rasulova Sharifa G'aybullayevna. (2023). BIZNESINGIZ UCHUN SAMARALI MARKETING STRATEGIYALARINI QANDAY YARATISH MUMKIN. *Scientific Impulse*, 2(14), 305-312.
13. Gaybullaevna, R. S. (2023). Economic Efficiency of Investing in Construction. *International Journal on Economics, Finance and Sustainable Development*, 5(3), 94-97.
14. Расулова, Ш. Ф. (2021). ЎЗБЕКИСТОНДА БАНДЛИК МУАММОСИ. ИШСИЗЛАРНИ ИЖТИМОЙ ҲИМОЯ ҚИЛИШ. *Global Science and Innovations: Central Asia (см. в книгах)*, 3(7), 22-25.
15. Расулова, Ш. Г. (2020). ПРИВЛЕЧЕНИЕ ИНВЕСТИЦИЙ. *Экономика и социум*, (2 (69)), 316-319.

16. Rasulova, S. G., & Obidova, F. Y. (2019). ISSUES OF SMALL BUSINESS DEVELOPMENT. *Theoretical & Applied Science*, (9), 426-429.

17. Расулова, Ш. Г. (2019). ВАЖНОСТЬ ОРГАНИЗАЦИОННО-ЭКОНОМИЧЕСКИХ МЕР ПО ПОВЫШЕНИЮ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ АКТИВНОСТИ НАСЕЛЕНИЯ. *Актуальные научные исследования в современном мире*, (3-8), 95-100.

18. Rasulova, S., & Jabborova, Z. (2019). PRINCIPAL DIRECTIONS ON THE DEVELOPMENT OF ENTREPRENEURSHIP. *International Finance and Accounting*, 2019(3), 18.

Расулова, Ш. Г. (2019). ЭКОНОМИЧЕСКАЯ ПОЛИТИКА ГОСУДАРСТВА И ПОВЫШЕНИЕ ЕЕ ЭФФЕКТИВНОСТИ, НАПРАВЛЕННЫЕ НА ПОВЫШЕНИЕ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ АКТИВНОСТИ НАСЕЛЕНИЯ В УЗБЕКИСТАНЕ. *Актуальные научные исследования в современном мире*, (3-8), 90-95.

INNOVATIVE
WORLD